

Alternatief voermaatregel Melkveegroep

De voerleveranciers (Nevedi leden) beperken de eiwitaanvoer via mengvoer naar de melkveehouderij zodanig dat minimaal 0,2 kton emissie wordt gereduceerd in de periode van 1 juli tot 31 december 2020.

Deze gerealiseerde reductie wordt met ingang van juli maandelijks gemonitord en kunnen dan worden ingerekend in het stikstofregistratiesysteem.

Algemeen

Deze maatregel heeft alleen invloed op het mengvoer dat slechts ca. 25% van het totale rantsoen omvat. De onzekerheid van de kwaliteit en hoeveelheid van het ruwvoer dat in 2020 geogst wordt, bepaalt in belangrijke mate of de maatregel uitvoerbaar is of niet. Het zou kunnen zijn dat de reductiedoelstelling ruimschoots gerealiseerd wordt, terwijl er meer ruweiwit via het aanvullende voer geleverd wordt. Vaststelling: de verantwoordelijkheid van deze maatregel verschuift van de melkveehouder naar de voerleverancier. Dit kan tot discussie leiden aan de keukentafel tussen melkveehouder en de voeradviseur die gecommiteerd is aan de opdracht om het geaggregeerde volume ruweiwit in de geleverde mengvoeders te reduceren. Deze maatregel wordt alleen een succes als ook alle melkveehouders de verantwoordelijkheid voelen om de doelstelling te realiseren. Bepaalde groepen melkveehouders denken wellicht minder geraakt te worden door de RE maxima in de ministeriële regeling. Dan is het de vraag of die voldoende stok achter deur is.

Instemmen betekent niet dat de sector het eens is met een maatregel die alleen gericht is op aanvullend voer. Het is een alternatief voor een nog slechtere maatregel. Deze blijft ook als stok achter de deur van kracht gedurende de maanden september - december. Sturing op totaalrantsoen moet voor het vervolg centraal staan. In die zin sluit de onderstaande aanpak ook beter aan op de toekomstige aanpak op rantsoenniveau. Verlaging van het ruw eiwit in het aanvullende mengvoer is juist mogelijk als de kwaliteit van het ruwvoer dat mogelijk maakt. Onderstaand plan is onder voorbehoud van bestuurlijke afstemming en draagvlaktoets. Voor de uitvoering van dit plan is unanieme steun binnen de melkveegroep en uitstraling naar de melkveehouders noodzakelijk.

Opdracht

Aanvoer ruweiwit in de periode van 1 juli tot 31 december 2020 op geaggregeerd sectorniveau met 3% verlagen ten opzichte van 1 juli 2018 tot 31 december 2018. Deze reductie leidt tot een verlaging van de emissie van tenminste 0,2 kton.

Reductie ammoniakuitstoot:

Doelstelling is een reductie van 0,6 kton op jaarbasis in 2020 ten opzichte van 2018. In de maatregel is dit vertaald naar een doelstelling van 0,2 kton in de periode van september tot december 2020.

In het alternatief starten we per 1 juli om op 15 augustus een reductie te kunnen presenteren die opgenomen kan worden in het stikstofregistratiesysteem. Zo ontstaat een voorraad "vergunningruimte" die vanaf 1 september 2020 kan worden benut. De beschikbare ruimte wordt gedurende de looptijd van de maatregel steeds verder aangevuld. Het doel is om de doelstelling uiterlijk in november te realiseren zodat deze op 15 december gerapporteerd kan worden.

De doelstelling van 0,6 kton op jaarbasis komt overeen met een verlaging van 1 gram ruw eiwit in het totale rantsoen van melkvee

Mengvoer omvat ca. 25 tot 30 % van het totale melkveerantsoen. Uitgaande van een aandeel van 25% moet het ruw eiwit in het geleverde mengvoer dus 4 gram dalen. Dit is een overschatting van wat daadwerkelijk nodig is omdat het gemiddelde aandeel mengvoer naar verwachting tussen 25 en 30% ligt

Een daling van 4 gram betekent een reductie van 2.20% ten opzichte van het re gehalte van mengvoer geleverd in de periode juli 2018 – december 2018.

Om te voorkomen dat de daling gecompenseerd wordt door het gebruik van meer kilogrammen voer, wordt deze omgerekend naar de totale aanvoer van eiwit. Als uitgangspunt is daarbij genomen om het tot doel te stellen om 3% te reduceren. Hier is dus een ruime veiligheidsmarge ingerekend van bijna 50% t.o.v. de 15% waar de ministeriële regeling rekening mee houdt.

In tonnen RE betekent dit:

2018 (september – december) 205.221

2020 doelstelling maximaal 199.064

Reductie 6.157 ton

Bovenstaande doelstelling wordt doorvertaald naar een doelstelling per maand ingaande juli 2020.

Borging van realisatie:

Voor de realisatie van de beoogde reductie is het collectieve en unanieme commitment van groot belang. Niet alleen dat van de leveranciers van mengvoer maar ook dat van de melkveeorganisaties. Er moet sprake zijn van een gezamenlijke inspanning. Om die te borgen moet een convenant/contract worden overeengekomen en ondertekend tussen de melkveeorganisaties en Nevedi met concrete inspanningsverplichting. Nevedi kan haar leden vragen te tekenen voor een inspanningsverplichting om een bijdrage te leveren.

Om te garanderen dat de beoogde NH3 winst wordt geboekt blijft de maatregel van de minister "als stok achter de deur" gelden. Dat betekent dat die in de periode tussen 1 september tot 31 december alsnog kan worden ingevoerd mocht blijken dat de sectoraanpak onvoldoende rendeert.

Er kan niet op voorhand worden gegarandeerd dat de sectoraanpak tot een lineaire NH3 reductie zal leiden (van 0,2 kton /6 maanden = 0,033kton per maand). De gerealiseerde reductie zal van maand op maand verschillen.

Uitgangspunt is dat steeds "een voorraad" beschikbaar moet zijn die gelijk is aan de beoogde reductie per maand o.b.v. de regeling van de minister (0,2 kton / 4 maanden = 0,05 per maand). Zo kan de ministeriele regeling alsnog tijdig worden bekrachtigd mocht dat nodig zijn. Nog te bezien is of hier een correctie op moet worden toegepast i.v.m. het aantal werkdagen t.o.v. de maanden in het referentiejaar 2018.

Iedere maand rond de 15^e wordt de maandrapportage van de voerenquête besproken en beoordeeld. Op basis daarvan kan de sector bij-/aansturen en kan eventueel worden besloten om de ministeriële regeling alsnog te bekrachtigen.

Borging van data:

Via de maandelijks voeren enquête van Nevedi zoals deze nu ook voor fosfaat wordt uitgevoerd. Die enquête omvat de door Nevedi leden geleverde mengvoerders. Voor enkelvoudig geleverde voerdersmiddelen is die niet compleet en bovendien niet uitgesplitst naar diersoort. De Nevedi fosfaat enquête vindt maandelijks plaats en wordt door de leden online ingevuld op basis van hun administratie. Elke maand rond de 1^e wordt deze enquête verstuurd en reacties zijn binnen twee weken binnen.

Jaarlijks wordt er bij een steekproef van de bedrijven door KPMG gecontroleerd of de gegevens in de administratie en de Nevedi voeren enquête overeen komen. Hierbij kijkt KPMG niet alleen naar de waarde van de cijfers, maar ook nog dieper, namelijk de manier waarop de cijfers tot stand komen. Met de aanbevelingen worden de cijfers steeds robuuster en vormen ze op dit moment wellicht de beste dataset in Nederland op dit vlak..

De fosfaat enquête loopt sinds 2017 en over de resultaten is sindsdien gerapporteerd aan het CBS. Met het CBS is regelmatig contact. In die contacten zijn ook datasets vergeleken om de waarde/kwaliteit daarvan te kunnen bepalen. De cijfers die CBS en Nevedi hebben liggen dermate dicht bij elkaar dat aannemelijk is/geconstateerd kan worden dat de NEVEDI cijfers betrouwbaar zijn om te gebruiken. Op basis van de cijfers uit de fosfaat enquête rapporteert CBS aan het ministerie en uiteindelijk aan de Europese Commissie en in de kwartaalrapportage stikstof- en fosfaatexcretie van het CBS. Bij de verwerking van de aangeleverde enquêtes wordt altijd nog een check gedaan op evidente vergissingen/fouten. Die worden (in overleg met de leverancier van de data) gecorrigeerd.

Aandachtspunten:

- Zoals gezegd wordt de kwaliteit van de aangeleverde enquêtes en de juistheid van de data steekproefsgewijs getoetst. Zo nodig kan worden overwogen om de steekproefgrootte of de opdracht aan KPMG te wijzigen voor de periode waarin de sectoraanpak stikstof van kracht is.
- Uit de steekproefcontroles van KPMG zijn tot dus ver geen gevallen gebleken waarbij bedrijven opzettelijk verkeerde data hebben ingezonden. Indien de sectoraanpak stikstof geïmplementeerd kan worden kan Nevedi hiervoor na toetsing bij haar leden melkveevoerproducenten een reglement opstellen waarin de gevolgen bij geconstateerde bewuste aanlevering van verkeerde gegevens worden beschreven.
- De Nevedi leden produceren het gros van de in Nederland geleverde melkveemengvoerders. Er is echter een klein aantal bedrijven dat geen lid is en er is wat aanvoer van buiten Nederland. Een (eerste) inschatting is dat dit maximaal 2% van het totaalvolume betreft.

Trends:

- RE in de graskuil oogst 2020 is lager dan de voorgaande jaren. Volume graskuil tot juni eveneens.
- RE is het weidegras zal bij de huidige vochtvoorziening sterk toenemen
- Aandeel mais in de komende maanden zal hoger zijn dan in 2018
- Aantal dieren is lager dan in 2018, maar hoger dan in 2019. Verwachting is dat het aantal dieren in de periode juli- december hoger zal liggen dan in dezelfde periode in 2018.
- Eind 2018 is geknepen met het aantal dieren en aanvullend voer om op de bedrijven binnen de beschikbare fosfaatrechten te blijven. Waarschijnlijk zal dit 2^e helft 2020 ook weer gaan plaatsvinden.
- Conclusie is dat het forse opdracht wordt om de reductie alleen via het mengvoerspoor te gaan realiseren. Dit terwijl via het totale rantsoen de reductie naar alle waarschijnlijkheid wel gerealiseerd zou kunnen worden.

Samenvattend

Positief:

- Diergezondheidsproblemen worden voorkomen
- Productieverlies wordt voorkomen
- Commitment van de totale sector
- Positieve uitstraling voor de sector bij LNV
- Langere periode om te werken aan reductie.

Negatief:

- Open eind, geen garantie op succes.
- Forse inspanning noodzakelijk gezien de trendmatige ontwikkeling
- Afbreukrisico is groot voor de sector als door niet voorziene omstandigheden de doelstelling niet gehaald wordt
- Korte voorbereidingstijd om commitment te krijgen bij de verschillende partners
- Maatregel heeft alleen betrekking op mengvoer, wat haaks staat op de inbreng van de sector tot dus ver. Het is van groot belang dat per 2021 gewerkt kan worden met een aanpak op rantsoenniveau.

Vervolg

- Toetsen bij LNV of bovenstaande maatregel onderschreven wordt als houdbaar alternatief voor de voorgestelde maatregel.
- Indien positief; nadere uitwerking / vervolgvragen en (bestuurlijke) toetsing voor draagvlak en commitment.